

2.
EUSKARALDIA.

aek

HELBURU NAGUSIAK:

- Euskaraldia zer den ezagutzera ematea.
- Euskararekiko jarreran eta motibazioan positiboki eragitea.

HELBURU DIDAKTIKOAK:

- NON/NOREKIN/ZERTARAKO galderei erraz erantzutea.
- Baietz/ezetz erantzuteko moduko galdera sinpleak egin eta erantzutea.
- Hainbat egiturarekin esaldi sinpleak egitea: baina/eta...
- Gelan "Nola esaten da euskaraz...?" edota "Zer esan nahi du...?" moduko esaldiak erabiltzen ohitzea.
- Kanta bat ezagutzea eta lexikoa aberastea.

Atazaurrea: Zer dakiten galdetu eta ataza aurkeztu

- "Euskaraldia" hitza entzun ote duten galdetuko dugu, ea ezer dakiten...

Oharra: informazio gehiago eskuratzeko, jo hona:
<https://euskaraldia.eus/>

1. JARDUERA: "¿Cuántas de éstas personas hablan euskara?"

- [Bideo-pasartea](#) ahotsik gabe ikusiko dute, eta 1. ikustaldian pertsonak eta dagozkien deskribapenak lotuko dituzte.
- 2. ikustaldian, erreparatu diezaiotela, ea, beren ustez, euskaldunak diren ala ez, eta X baten bidez adierazi taulan.
- Binaka, NOR DA NOR? moduko jolasa egingo dute, binaka. Horretarako, baietz/ezetz moduko galderak egingo dituzte; adib. *Gaztea al da?...*
- Errepara diezaietela emandako esaldiei (adib.: *Adinarengatik, argi daukat X euskalduna dela*).
- Ondoren, bideo-pasartea audio eta guzti ikusi eta erreparatuko diote zein asmatu dituzten eta zein ez. Eredua ikusita, esaldiak egingo dituzte: ..., baina/eta..., beren inguruko pertsonak aipatuz.
- Galdetuko diegu zertan oinarritu diren pertsona horiek euskalduntzat edo erdalduntzat hartzeko.
- Ondorio gisa, aipatuko dugu askotan aurreiritziak izaten ditugula jendea euskalduntzat edo erdalduntzat hartzeko (adin, itxura, aurpegi, janzkera eta abarren arabera)

2. JARDUERA: Ohitura onak: *Ebaki deskafeinatua* eta *Nik ulertzen dut* bideo-pasarteak ikusi eta jarrerak baloratu

- Bideo-pasarteak ikusi, eta galdetuko diegu antzekorik gertatu zaien inoiz: NON/NOREKIN. [*Ebaki deskafeinatua*](#), [*Nik ulertzen dut*](#).
- Elkarrizketa errazak direla azalduko diegu, eta galdetuko diegu ikasturte-bukaeran NON/NOREKIN/ZERTARAKO egin nahi luketen euskaraz (tabernetan, okindegian, lagunekin, umeeekin, agurtzeko, gauzak eskatzeko/eskaintzeko...). Arbelean, 3 zutabe horietan aukera batzuk aterako ditugu denon artean.
- Txandaka, ahoz azalduko dute zer egingo duten; adib.: *Nik okindegian dendariekin...*
- Irakasleak azpimarratuko dizkie horko estrategia batzuk: poliki hitz egiteko eskatzeko, ikasten ari direla esateko, dena ulertzen ez dutela, laguntza eskatzeko solaskideari... Labur baloratuko dituzte.

Esan nahi dutena esaten ez badakite, "NOLA ESATEN DA EUSKARAZ...?" galdetuko dute.

3. JARDUERA: *Euskaraldia: qué, dónde, quién...* Euskaraldia ezagutu.

- [*Euskaraldia: qué, dónde, quién...*](#) azpituludun bideo-pasartea ikusi eta falta diren datuak jasoko dituzte, esaldietan hutsuneak betetzeko.

Kontuan hartu behar da ikusiko duten bideoa lehen ediziokoa dela; beraz, lehendabiziko esaldia 1. edizioko datari dagokio; gainontzeko adierazpenek, aldiz, bietarako balio dute. Behin hori eginda, ikasleei eskatuko diegu adierazteko aurtengoa noiztik noiz arte egingo den. Horretarako, bakarka, erantzuna aurkitzen saiatuko dira, jakin ezean; izan ere, hainbat aukera daude: Euskaraldiaren web-orria, euskaltegiko euskarriak, herriko edo auzoko informazio-kartelak, Internet... Hori egiteko, bost bat minutu izango dituzte.

Talde handian, ikasle bakoitzak adieraziko du non aurkitu duen erantzuna: *2020ko Euskaraldia, azaroaren 20tik abenduaren 4ra.*

Bukatzeko, irakasleak azalduko die aurtengo berrikuntza zertan den: *aurten entitateek (mota guztietako enpresek, kirol- eta kultura-elkarteek, saltokiek, erakunde publikoek...) ere hartuko dute parte. Helburua da entitate horiek beren hizkuntza-ohiturak aldatzen hastea, baita beren kideek, langileek, bezeroek... ere. Hau da, euskararen erabilera handitzea.*

Oharra: informazio gehiago eskuratzeko, jo hona:
<https://euskaraldia.eus/>

Zerbait ulertzen ez badute, "ZER ESAN NAHI DU...?" galdetuko dute.

4. JARDUERA: Kanta entzun, errepika ikasi eta egileak ezagutu

- [Euskaraldiko kanta](#) eta egileak aurkeztu, ezagutzen ote dituzten galdetu, eta kanta entzungo dugu (kantaren hitzak eta egileak: **6.-7. or.**).
- Kantaren izenburuaz galdetuko diegu, ea esanahia zein ote den; iritziak labur eman ondoren, esanahia argituko diegu: 7 egun 24 orduz.
- Hitzen bat ulertzen ez badute, idazteko esango diegu.
- Talde handian gaudela, arbelean idatziko dugu zein hitz ez duten ulertu, eta zalantzak argituko ditugu.
- Kanta gustatu zaien galdetuko dugu.
- Ondoren, errepika eta behin eta berriro errepikatzen diren esaldiak idatziko ditugu arbelean (**6. orrian** letra lodiz nabarmendu ditugunak).
- Esaldi horien esanahiari dagozkion zalantzak argitu, eta kanta berriro entzungo dugu. Oraingoan, letra lodiz dauden esaldi horiek kantatzera animatuko ditugu ikasleak.

Oharra: helburua ez da kantaren hitz guztiak buruz ikastea, edota kanta osoa itzultzen aritzea. Errepika eta behin eta berriro errepikatzen diren bizpahiru esaldi ikasita, nahikoa.

- Kantaren egileen argazkiak ikusi eta aurkezpenekin lotu beharko dituzte (**7. or.**).
- Euskal musika gustuko badute, edota kantari horien kantaren bat ezagutu nahi badute, www.badok.eus gunean sartzera gonbidatuko ditugu.

ATAZAOSTEA: Herriko ekimenen berri eman

- Amaitzeko, herriko ekimenen berri emango dugu, gure hitzetan. Horretarako, herrian (edo eskualdean) egin diren aurkezpenen irudiak, albisteak eta bideoak erabiliko ditugu; esaterako, aurkezpeneko irudiak lagun:

- *"Hau herriko -herriaren izena- aurkezpeneko argazkia da. Duela x egun/aste/hil egin zen aurkezpena. Inor ezagutzen al duzue?"*

Bilatzailea herriz herri: <https://euskaraldia.eus/bilatzailea-herrika/>

ESKOLAZ KANPO, EDO ESKOLAN, gehiago egin daiteke, esaterako:

- Eskolaz kanpo, beste bideo edo testigantza bat ikustera gonbida ditzakegu, gero eskolan komentatzeko: ([Euskaraldiaren gunean](#) edo [Youtube kanalean](#) batzuk dituzu).

1. Jarduera:

Ikusi ahotsik gabe *¿Cuántas de éstas personas hablan euskera?* bideo-pasarte eta esan, zure ustez, zeinek hitz egiten duen euskaraz eta zeinek ez.

a. Pertsonak eta deskribapenak lotu:

<p>1. Lander</p> <p>2. Marianne</p> <p>3. Luciana</p> <p>4. Manuel</p> <p>5. Miguel</p> <p>6. Ane</p>	<p>a Neska gaztea da, 20-30 urte bitartekoa. Beltzarana da eta ile kizkurra du. Dendaria da.</p> <p>b Neska gaztea da, ikaslea. Ile kizkurra du eta tindatua dauka. Belarritako biribilak dauzka.</p> <p>c Mutil gaztea da, 20 bat urte dauzka. Jantzera informala du eta belarritakoak dauzka. Ikaslea da.</p> <p>d Gizon heldua da, 50 bat urte dauzka. Betaurrekoduna da eta alkandora koadroduna dauka. Pertsona irekia eta jatorra da. Tabernaria da.</p> <p>e Gizon heldua da, 60-70 urte bitartekoa. Jubilatua da. Bizarduna eta gizon lasaia da, zoriontsua.</p> <p>f Neska gaztea da, 30 bat urtekoa. Ilehoria da eta ilea bilduta darama. Oso jantzera txukuna dauka. Enpresaria da.</p>
---	--

Ikaslearentzako orriak

b. Euskalduna¹ ote da? **X** baten bidez adierazi zure iritzia.

	Euskalduna da. Argi dago.	Ez dakit ziur, baina euskalduna dirudi.	Nik uste dut ez dela euskalduna.
Lander	●	●	●
Marianne	●	●	●
Luciana	●	●	●
Manuel	●	●	●
Miguel	●	●	●
Ane	●	●	●

Galdetzeko, gogoratu: **Nola esaten da euskaraz...?**
Zer esan nahi du...?

1. Euskalduna=euskaraz dakiena.

Binaka, NOR DA NOR? Jolasaren modukoa egingo duzue: batek pertsona bat aukeratu eta besteak bai/ez erantzun beharrekoa galderen bidez, asmatu behar du zein pentsatu duen; honelako galderak egingo ditu: *Gaztea al da? Begi argiak dauzka?...* ERANTZUTEKO: Baietz: Bai, gaztea da/ Bai, begi argiak dauzka; Ezetz: Ez, ez da gaztea/ Ez, ez dauzka begi argiak.

- ADINA: gaztea, heldua, zaharra.
- ITXURA: bizarduna, betaurrekoduna, ile kizkurra...
- JANZKERA: dotorea/utzia, formala/informala...
- AURPEGIA: begi argiak/ilunak dauzka; belarri handiak/txikiak dauzka; sudur zabal/mehea dauka...
- AZALAREN KOLOREA: azal argia ala beltzarana dauka?
- ...

C. Orain, bideoa soinuaz ikusi eta erreparatu euskaldunak diren ala ez; ez dituzu denak asmatu, ezta? Gure aurreiritziekin (prejuzioekin), askotan ez dugu asmatzen.

Batzuetan "logikoak" iruditzen zaizkigu; adib.: Ane gaztea da **eta** ondo hitz egiten du euskaraz.

Beste batzuetan, sorpresak izaten ditugu; adib.: Manuel nahiko heldua da, **baina** euskara ulertzen du.

Ikasle bakoitzak bere inguruko 2 pertsona ahoz aipatuko ditu: bata "logikoa" (... *eta...* *erabiliz*), eta bestea "sorpresa" (... *baina...*) erabiliz.

2. Jarduera:

2. Jarduera: Ikusi *Ebaki deskafeinatua* eta *Nik ulertzen dut* bideo-pasarteak eta jarrerak baloratu.

Zuei horrelako zerbait gertatu zaizue inoiz? NON? NOREKIN?

Horrelako elkarrizketa errazak ikasturte-bukaeran egin ahal izango dituzu; lotu gezien bidez, logikaz, koherenteak diren datuak:

NON	NOREKIN	ZERTARAKO
1. TabernETAN	A. LagunEKIN umeekin	a. Fruta erosTEKO
2. OkindegiAN	B. Tabernariarekin bikotekideAREKIN	b. Edatekoa edo jatekoa eskaTZEKO
3. Fruta-dendan	C. Dendariarekin	c. Gutunak jasotzeko /bidaltzeko
4. Posta-bulegoan	D. Bulegariarekin bertako langileekin	d. Ogia erosteko
5. Etxean		

Txandaka, ahoz azalduko duzue zer egingo duzuen; adib.: *Nik tabernetan tabernariarekin HITZ EGINGO DUT EUSKARAZ*, poteak eta pintxoak eskatzeko.

3. Jarduera:

Ikusi Euskaraldia: *qué, dónde, quién...* bideo-pasartea eta jaso falta diren datuak:

1. Lehenengo Euskaraldia azaroaren 23tik abenduaren 3ra egin zen.
  2. Euskaraldia (non?) _____ egingo da.
  3. Leku askotan egin ahal da (daiteke) euskaraz: etxean, _____, _____, _____, aisialdian...
  4. Bi gauza behar dira parte hartzeko: (adina?) _____ baino gehiago izatea eta _____ ulertzea.
- 2020ko Euskaraldia azaroaren _____ (e)tik abenduaren _____ (e)ra egingo da.

4. Jarduera:

Kanta entzun, errepika ikasi eta egileak ezagutu.

24/7

Gehiago... gehiagorekin... gehiagotan

prest al zara? esan, esan... esan, esan
 prest al zara? esan... bai!
 Zaindu maite duzun hori... zaindu... zain
 gu... maite duzuna?
 Armairutik atera armairua bera! Atera, ba! Atera!

bagera – ezer ez da berdin ta segi aurrera

bagare – ez da erraza, baina hala ere...

bagira – ez geratu begira

bagire – ez esan ez dela posible

zenbat gara? Ni, bat

24 / 7

zenbat gara? Gu, bat

asko ta ez aski

prest bazara esan, esan
 prest bazara esan
 prest bazara esan, esan

"jalgi hadi plazara, jalgi hadi
 han bat eta han bi.
 hainbat... eta handi!
 jalgi hadi plazera, adi adi
 batera... bat bera..."

bagera – mugetan preso inor ez dadila gera

bagare – aspaldi belarriak ahoen zain daude

bagira – ahoak belarrien bila dira

bagire – gorputz txarrik ez da bizitzeko libre

zenbat gara? Ni, bat

24 / 7

zenbat gara? Gu, bat

asko ta ez aski

Ikaslearentzako orriak

dek

Egileak:

BROKEN BROTHERS BRASS BAND.

Boza: Lorena Aisa,

Claudia Rodriguez & Idoia Tapia (Skabidean).

Hitzak: Sustrai Colina. **Doinua:** Ion Celestino.

* Kantaren egileak

Ezagutzen dituzu? Lotuko irudiak eta aurkezpenak?

Ikaslearentzako orriak

A

SKABIDEAN

2012. urtean sortu zen, Iruñean; ska, reggae eta rocksteady taldea da.

DISKOGRAFIA:

Maketa (2015)
Skabidean (2017)
Bideak darrai (2018)
Maravillas Sozial Club (2018)
Izaera (2020)

B

SUSTRAI COLINA AKORDARREMENTERIA

(Urruña, 1982)

Bertsolaria, bertso-irakaslea eta kazetaria da.

BERTSOLARITZAN IBILBIDEA:

txapelketa askotan parte hartu izan du; urte askoan Euskal Herriko Txapelketa Nagusian finalista izan da. 2017an, hirugarren gelditu zen.

C

ION CELESTINO

Broken Brothers Brass Band taldeko tronpeta-jolea.

Broken Brothers Brass Band 2006an Iruñean sortutako jazz musika-taldea da.

Haien kantak entzun nahi dituzu?
Bada, jo www.badok.eus gunera!

Iturria: <https://eu.wikipedia.org>

ERANTZUN-ORRIA

1. jarduera: *¿Cuántas de éstas personas hablan euskara?*

1-C; 2-F; 3-A; 4-E; 5-D; 6-B.

3. jarduera: *Euskaraldia: qué, dónde, quién...*

1. Lehenengo Euskaraldia azaroaren 23tik abenduaren 3ra egin zen.
  2. Euskaraldia (non?) **Euskal Herri osoan** egingo da.
  3. Leku askotan egin ahal da (daiteke) euskaraz: **etxean, lantokian, familian, kalean, lagunartean**, aisialdian...
  4. Bi gauza behar dira parte hartzeko: (adina?) **16 urte** baino gehiago izatea eta **euskara** ulertzea.
- 2020ko Euskaraldia azaroaren **20**tik abenduaren **4**ra egingo da.

Kantaren egileak:

A- Sustrai Colina; **B-** Ion Celestino; **C-** Skabidean.

